

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Božičnih praznikov izide prihodnji list v sredo.

Božič.

„Derweil in Weh'n die Erde kreist,
Gewaltiges sich vorbereitet,
Und ein verderbenschwang'rer Geist
Geharnischt durch die Lande schreitet,
Dem Jeder seine Huldigung
Darbringt, in Hoffen oder Bangen,
Der eine mit verhalt'nem Groll,
Der Andre bang um Gut und Habe
Die Menge harrend mit Verlangen
Des Grossen, das da kommen soll.“

Mirza Schaffy.

Ne bilo bi lahko izumiti izrazov, da se bolj točno popiše značaj današnje dobe. Svet, osobito pa stari naš kontinent vije se boleti, pričakuje silovitih, nečutenih dogodkov, pogubonosni duh, obdan z oklepom jeklenim koraka kroz dežele in vse se mu klanja, ta prikrivši svoj srd, oni v bojazni za svoj imetek, velika množica pa koprneč, da se dogodi kaj gorostasnega, da boljša ugodnejša bodočnost nastopi potem mesto več nego klaverne sedanjosti in da se sploh porodi srečni zlati vek, o katerem nam vedó pesniki in sivi starci, ki pa večinoma niso pesniki, pripovedovati tako živo, tako ganljivo.

Da je nam Slovencem nalog, odločiti se, kateri vrsti se pridružujemo, ne preišljali bi se niti trenutka, temveč h krati bi izjavili, da z malim upom a z velikim strahom za svoj živetek in imetek pričakujemo velikanskega viharja, ki preti razvneti in do najtanjših živcev pretresti vso starikavo Evropo, ter dati tej jako koketnej in svojeglavnej dami nov obraz, o katerem ne moremo niti pojmiti. Ne prištevamo se velikej množici, ki poželjivo in radovedno kakor gledališčnemu prizoru zre najnovnejšoj bodočnosti nasproti, množici, katera celo v zgodovini, ki se z nami vrši, išče zabavnega užitka. Mi ne stavimo žarnih nad v dvomljivo bodočnost,

ampak vse naše mišljenje, vse naše dejanje in prizadevanje gre jedino le na to, ohraniti status quo. Vzdržati se v ozemlju nam po naših pradedih izročnem in zagotoviti si svojo narodnost s tem, da si priborimo in do splošne veljavnosti in do občnega spoštovanja dotiramo pravice, ki nam pristoje po naravi in po zakonu, po pisanem in nepisanem pravu.

V tem duševnem razpoloženju obhajamo letos božične praznike in stopamo k božični mizi, ki pa za nas nij nikakor bogato prirejena. Par trdih skorjic in nekoliko drobtin, pa vrč studene vode, baš toliko, kolikor treba, da gladno ne poginemo, to je vse, kar se nam nudi. A ta grizljaj trde skorje in ta požirek studene vode tekne nam v slast, ker nam jih ne greni zavest, da bi bili svoje pridobitve izvojevali drugim na škodo, ker živo občutimo, da so bili časi, ko naša božična miza nij bila niti tako krita kakor letos, ker imamo prepričanje, da sicer jako počasno, a vendar neizdržljivo napredujemo in ker znamo, da je v življenju narodov jedno leto, jedno desetletje bore malo, da smo mi Slovenci, akoravno imamo tisočletno robstvo za seboj, vendar v vrsti zavednih narodov jako pozni, jako mladi, tedaj smemo z nekako opravičenostjo še gojiti upanje, da si ohranimo sedanjost in da nam utegne i bodočnost posipati nekoliko cvetja na naš sicer trujen pot, da bode zvezda, ki je nekaj trem kraljem kazala pot z jutrove dežele, jedenkrat obstala tudi nad našim Betlehemom, da bodemo tedaj praznujemo svoj pravi narodni Božič radostnega srca vskliknili: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so takega srca, kakor mi!

S.

Stanje mestnega posojila ljubljanskega.

(Ekspozé mestnega odbornika Iv. Hribarja v seji mestnega odbora dne 21. decembra t. l.).

Pred vsem moram omeniti, da smatram za podlago vse posojilne operacije pogodbo, ki se je v

tej zadevi sklenila z „realno kreditno banko na Dunaji“ dne 19. decembra 1879 in istej za temelj služeči amortizacijski načrt. Vsled tega ima se po mojem prepričanju tudi vse knjigovodstvo o posojilnej in amortizacijskeji zakladi vršiti tako, da se redno ozira na določbe omenjene pogodbe in v knjige o njih ne sme se ničesar sprejeti, kar bi se po jasnih določbah te pogodbe brezdvombeno opravičiti ne dalo.

Po tem kratkem uvodu prestopam k meritorni strani stvari same.

Kedar se jemlje kako posojilo, mora biti načelo izposojevalčevu, da se mora to posojilo samo iz sebe poplačati; izposojeni kapital treba je torej naložiti le v taka podjetja, nad katerih produktivnostjo ne more biti dvombe. Izjema je dopuščena le tedaj, kedar se posojila sklepajo za izpeljavo neodkladnih, splošno potrebnih in koristnih, dasi tudi ne produktivnih podjetij, katerih izposojevalec ne more najedenkrat z lastno kapitalsko močjo izvršiti, za katere mu je pa zagotovljen za neko vrsto let stalen leten dohodek, ki mu omogočuje izposojeni kapital amortizirati. Vpraša se tedaj, katero teh dveh načel je vodilo mestni zastop ljubljanski, da je sklenil posojilo.

Prvotno pač drugi, kajti mestno posojilo je imelo v prvi vrsti pripomoči k temu, da si ljubljanska občina postavi toliko potrebno šolsko poslopje, posebno ker se jej je od dotične oblasti zagrozilo s prisilno stavbo na občinske stroške. A ta potreba bila je odpravljena s tem, da je mestu ljubljanskemu omogočeno bilo sezidati šolsko poslopje brez obteženja svojega budžeta vsled tega, ker jej je zapadlo o neizpolnitvi prvotne, glede mestnega posojila z društvom „Wiener Handelsbank“ sklenjene pogodbe, položeno zadatje v znesku 100.000 goldinarjev.

In ker družih jednacij potreb nij bilo, razvidno je, da je mestno posojilo iz leta 1879. moglo

LISTEK.

Za Preširnov god.

Spisal in 6. decembra t. l. na Dunaji na slavnosti govoril Danilo Majarón.

Prišel je zopet, slavna moja gospoda, večer Preširnov slave, znan in priljubljen večer. In z raznih potov vsakdanjega našega življenja prihiteli smo v te svitle prostore, kakor prihitijo vkup na god ljubljene očeta prevesti njegovi otroci! In jedna gorka želja navdaja nas vse, kako da bi preživeli nekoliko srečnih trenutkov v objemih slovenskega genija in kako bi z novim cvetjem ovenčali nebeško njegovo čelo! Jaz pa dobil sem vabilo prijazno, da bil bi skromen tolmač Vaših čuvstev in govoril Vam nekoliko slabih besed o blaženem pesniku, ki je prvi v Slovencih in mej prvimi v Slovanih, da govoril Vam bi o Francetu Preširnu!

Moja gospoda! Slovenski naš narod imel je uže to nesrečo, da mu je oča umrl, predno ga je bil sirota poznal. Tedaj, ko je naš Orfej z domačimi pesmami glasil se po slovenskih pokrajinah,

tedaj bile so le-te viharjev mrzlih domačije, tedaj stale so cvetlice naše poezije še vrh snežnikov — redke rožice — in obdajale so utrjene jih skale.

„Kaméne naše, zapuščene vbožce
Samice so pozabljene žal'vale
Le tujke so častile Kranjcev množ'ce.“

S kratka, moja gospoda, slovenski rod, ki imel je srečno zreti v svojega Preširna, on ga nij poznal in poznati ga nij mogel, kajti slovenski tedanji rod bil je še v povojih, na rokàh in nogàh zvezan v železnih opasih, čez oči pa mu je ležala mrena debela!

Ali tudi prezgodnja smrt Franceta Preširna nij takoj v slavi prerodila. Skoro dvakrat deset let še so njegove poezije na mladem nam Parnasi pozabljene žalovale in cel čas še so blagih sapic pogrešale. In kako moramo biti hvale polni možu, ki nas je konečno prijel mehko za roke in vodil nas na le-ta Parnas ter pokazal nam na utrjenih skalah mokrocvetoe rožice, ali rožice rajskega duba in rajske lepote! Divno to Preširno cvetje dahnilo je z vsem svojim žarom v narodovo dušo in gibati so se v njej začele prebujene kreposti.

Postali smo nekoliko bolj vneti za čast svoje dežele in potolažile so se razprtije mej nami. Ali

so pa le ti prepri potihnili od sladkote Preširnov poezije — in ali je sedanji naš rod uže objel poezijo svojega Franca Preširna z enakim žarom, z isto ljubeznijo, s katero jo je pesnik slovenskemu narodu izročil: tega trditi in s tem se ponašati si še ne upamo! Vzgojeni v letih baš preteklih po Germanki, šibijo se nam kolena, kadar bližamo se temu svetišču, iu čestokrat opešamo, predno še smo stopili v njegovo notranje. Koliko dragocenih biserov leži še na dnu Preširnov poezije, katerih oko sedanjega rodú slovanskega nij še ubrali moglo in kateri ostanejo mu žalibog skriti za vse njegove žive dni! Kajti po daljnih potih hodi genijeva zvezda in še-le pozni vnuki prav pozdravljajo tistega, od katerega so nekadaj žalostni očetje s solzami slovo jemali! In mi upamo, da se tudi naš narod zmagovito prebije skozi težavne boje in da mu prisvetijo lepi časi, ko bode z jasnim ocesom gledal v dušo svojega Franceta Preširna ter ljubil ga neskončno!

Mi pa, gospoda moja, utopili se bodemo še premnogokrat v Preširnov poezije, ali premnogokrat tudi godilo se nam bode, kakor godilo se je onemu zlahtniču, o katerem nam poje sam France

in smelo namenjeno biti le za izvedenje produktivnih podjetij.

Tu pa nastaja vprašanje, ali je takrat, ko se je mestno posojilo sklepalo, bilo taci produkt. podjetij, o katerih izpeljavi je moralo občinskemu zastopu v interesu mesta in njegovih prebivalcev ležati biti. Dasi ne vem, kateri razlogi in obziri so vodili prejšnjo večino mestnega zastopa, moram to vprašanje vendar potrditi, kajti ne more biti dvombe, da zdravstveno stanje mesta terja z lepšanja, ki se da doseči z napravo klavnice, vodovoda in z uravnavo stranišč. Razen tega utegnili so tedanji mestni zastop voditi tudi drugi isto ali vsaj približno tako važni razlogi, tako da gotovo nij moglo biti pomisleka proti posojilu, ki bi se bilo ponujalo pod ugodnimi pogoji.

Drugače pa je, ako bi se za omenjene namene imelo skleniti posojilo pod neugodnimi ali vsaj ne dosti ugodnimi pogoji; v tem slučaju bilo bi to le na škodo mestu, zavoljo česar bi kazalo odložiti tako finančno operacijo z ozirom na to, da se izpeljava omenjenih sicer potrebnih a ne neobhodno potrebnih naprav da za nekoliko let odložiti.

In o mestnem posojilu ljubljanskem ne more se reči, da bi bilo sklenjeno pod brezpogojno dobrimi pogoji.

Posojilo to bazirano je na 4.333%no amortizacijo kapitala 1.500.000 gld. in na 4½%no obrestovanje letnih anuitet v znesku 65000 gld., ali z drugo besedo na 4.5% (natančno 4.52%) amortizacijo kapitala. Amortizacija, ki začenja dne 2. oktobra 1889, traja do 2. oktobra 1929, torej 50 let.

Priznavam, da bi še celo pri današnjih zavoljo prebitka kapitala neugodnih denarnih okoliščinah ne bilo nemogoče doseči obrestovanje kapitala s 4.5%, a moral bi ta kapital takoj in popolnem uplačan biti. — To pa se pri ljubljanskem mestnem posojilu ni zgodilo, kajti srečke bile so tedanjej „Real Credit Bank“ na Dunaji prodane pod pari, namreč po 19 gl. 62½ kr. ali 98.125% in še ta denar nij se uplačal takoj, temveč dovoljenih je bilo imenovanj banki za prevzete srečke 7 obrokov, katerih prvi je bil 1. marca 1880, poslednji pa bode še le 1. marca 1883 plačilen. Mestna občina mora torej po dotičnej pogodbi čakati tri leta na popolno uplačilo vsega posojenega kapitala, kar involvira veliko izgubo obresti in prouzročuje, da posojilo ne nese takoj v prvem letu za anuiteto potrebnega zneska 65000 g. Teh 65000 gld. pa posojilo ne more nesti še tudi v drugem in tretjem temveč, s težavo še le v četrtem letu. Kolikor pa v prvih treh, oziroma štirih letih posojilna zaklada daje mestu manje ko 65000 gld., toliko ima mesto pri njej faktične izgube.

Je pa še tudi druga okoliščina, na katero si dovoljujem slavni mestni zbor posebno opozoriti. Poleg amortizacijskega načrta ne računijo se namreč

obrestne obresti jedenkrat, temveč po štirikrat in trikrat na leto; tedaj mora ne le vsaka anuiteta nevtogoma obrestovana biti, temveč tudi njene obresti morajo zopet dajati obresti v četrtnetnih, oziroma v tretjinoletnih obrokih. Ta določba utegnila bi se na prvi hip zdeti popolnem nedolžna in brez kaci posebnih v finančijem obziru neugodnih nasledkov, a če se pomisli, da bode amortizacijska zaklada uže leta 1898 imela obrestovati izdatne kapitalije, ki se bodo od leta do leta množile in ko nečno narastle do preko milijona goldinarjev, jasno bode takoj, da četrtnetno, oziroma tretjinoletno obrestno obrestovanje nalaga mestu prav veliko breme in sicer tako breme, ki mu ga nikakor nositi ne bode mogoče, kajti nainajivnejši nacijski ekonom ne bode si upal trditi, da je tako obrestovanje kedaj doseči mogoče. — Le ako se vse doslej povedano natančno izpolni, namreč, da posojilna zaklada daje dohodek 65000 gld., da teh 65000 gld. nosi obresti 4.5% in da se te obresti zopet jednako zobrestujejo v četrtnetnih, oziroma tretjinoletnih obrokih, preostane po amortizacijskem načrtu mestnej blagajnici koncem 50. leta znesek gld. 100.743.05 kot čisti dobiček od loterijskega posojila; ako pa se le jeden teh pogojev ne izpolni; — in da se ne more prva tri leta doseči za anuiteto potrebni dohodek, ter isto tako ne poznejše četrtnetno oziroma tretjinoletno obrestno obrestovanje, bilo je uže omenjeno — tedaj tudi o tem ali vsaj tacem dobičku ne more biti govora.

Pri sklepanji pogodbe bilo bi se temu z ozirom na to, da vse posojilo nij bilo najedenkrat uplačano, lahko prišlo v okom s tem, da bi se bil amortizacijski načrt premenil tako, da bi anuiteta ne znašala takoj v prvem, drugem in tretjem letu po 65000 gld., temveč manjši, faktičnim uplačilom odgovarjajoč znesek. To bi se bilo prav lahko storilo, kajti nič drugega nij bilo potreba, ko po letu 1893 za dobitke namenjene zneske neznatno reducirati. Ko bi se bilo to storilo, moglo bi se bilo reči, da je posojilo sklenjeno pod ugodnimi pogoji; ker se pa nij mora vsakdo priti do zaključka, da je bilo mestno posojilo sklenjeno pod tacimi pogoji, ki ne izključujejo eventualitete kake izgube ali denarne neprilike za mesto. In ker leta 1879, kakor je tudi poznejša izkušnja dokazala, mesto nij imelo neobhodno potrebnih in neodkladnih naprav izvršiti, nazvati se mora pogodba glede mestnega posojila veliko prenačlenje, kajti iz ravno navedenih razlogov bil bi imel mestni zastop čakati ugodnejših razmer za izpeljavo svojega namena.

Pa tudi o dosedanjej upravi posojilne zaklade ne more se trditi, da bi bila storila vse, da odvrne od mesta vsako mogočnost kake nevarnosti ali kaci neugodni iz omenjene pogodbe izvirajočih posledic.

Poleg amortizacijskega načrta moralo bi bilo posojilo takoj v prvem letu dajati (okroglo) 4.5% obresti od svoje efektivne vrednosti 1.471.875 gld.,

ker pa v tem letu nij bilo mestnej občini na račun posojila vsled pogodbe od dne 19. decembra 1879 uplačanega več ko 421.937 gld. 50 kr. in še to le v dveh, dne 1. marca in 1. septembra 1880 propadlih obrokih, umevno je samo po sebi, da nikakor nij bilo mogoče doseči tacega obrestovanja. Vsakakor pa bi bila imela biti skrb finančnega odseka bivše večine mestnega zbora, skrbeti zato, da bi uplačani kapital v prvem in v naslednjih letih bil dajal kolikor mogoče visoke obresti, da bi se na ta način pokrili njihov vsled nepopolnega uplačila posojenega kapitala nastali primanjkljaj.

Poudarjam pa, da se mi samo po sebi umevno zdi, da je denar posojilne zaklade izključen od vsake borzne špekulacije, temveč, da ga je treba upravljati tako, da nikedar ne pride v nevarnost po indisponibiliteti denarnega trga kaj trpeti; imel bi bil torej biti naložen v stalnih vrednostih, na obresti v gotovini, ali pa — in to je prvotni njegov namen, — v produktivnih podjetjih.

Finančni odsek bivše večine mestnega zbora kot upravitelj posojilne zaklade ulagal je s početka ves v posojilno blagajnico dohajajoči denar v gotovini pri raznih zavodih, in sicer na 4.5%, 4%, da celo 3½% in 3%. Pozneje je skoro za ves razpoloženi denar nakupil po ugodnem kurzu 6% ogrske zlate rente, katero je pa istega leta 1880 zopet prodal ter pri kurzu izdatni znesek pridobil.

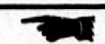
Samo po sebi bode umevno, da se pri nalažnji gotovin na takošne obresti, kakor so prej imenovane, niti v blagajnico dohajajoči denarji posojilne zaklade nijso mogli obrestovati s 4.5%, nikari uže, da bi se bil iz njih dosegel vsled amortizacijskega načrta za anuitete potrebni letni znesek 65000 gld.

Kolikor pa je posojilna zaklada v prvih letih donasala manjši dohodek ko 65000 gld., toliko je mesto pri njej imelo faktične izgube.

In ako se primerjajo rezultati o upravi posojilne zaklade iz let 1880 in 1881, za kateri dve leti ste bilanciji bili predloženi mestnemu zboru, vidi se takoj, da je izguba v obeh letih bila jako izdatna tako, da je absorbirala uže ves čisti dobiček, kateri bi imel mestu po dovršenej amortizaciji posojila konci 50. leta ostati.

Leta 1880 znašal je namreč dohodek v obrestih. 17.881 gld. 57½ kr. skupni dohodek iz posojila, ako se sem prišteje tudi dobiček, ki se je napravil pri prodaji 6% ogrske zlate rente v znesku 13.535 „ 49 „ pa 31.417 gld. 06½ kr. in ker je mesto vsled amortizacijskega načrta imelo plačati 2. oktobra 1880 anuiteto 65000 „ — „ iznaša izguba tega leta . . . 33.582 gld. 93½ kr.

L. 1880 bilo je od „Real-Credit Banke“ (sedaj „Wiener Bank Gesellschaft“) mestu na račun posojila

 Dalje v prilogi.

Preširen. Bil je namreč zlahtnič trde glave, ki nij znal molitve, ko te začetek, v kateri poje hvala se njej, ki mati božja je postala. Znal je le vzdihovati: „Marija ave!“ Ali to, kar znal je, molil je vedno iz misli prave. — In tako tudi jaz, ki sem sin svojega časa, si ne upam in ne znam Preširnu govoriti druge hvale, nego vabiti slavno gospodo zopet nocoj, da z mano vred kliče: „Preširen ave!“

To pa storimo vsikdar iz misli prave.

Dasiravno moja gospoda, nijsmo še dosegli prometejskih mislij in podob, ki rodile so se v Preširnovi duši, vendar sladko občutimo v svojih srcih prah cvetan od milih pozij Preširnovih, ki tudi „iz srca svoje so kali pognale.“ S srcem hvaležnim se spominamo, da je France Preširen s svojim življenjem slovenskemu narodu toliko življenja podal, da hoče z narodom tudi on sam živeti na veke! Dobro vemo, da Preširnovi poezije so slovenskega naroda zdrava in plemenita kri in da brez te krvi preneha nam vse življenje gotovo! In jedini smo si slednjič v tem, da je France Preširen naš palladium, iz nebes nam poslan, — in da, kedor vzel nam bi ta palladium, taisti vzel bi našemu narodu prvo

trdnjavo, a za to trdnjavo padla bi tudi druga in tretja! Zatorej pa tudi iz misli prave in s svetim navdušenjem kličemo, kličemo v urah žalosti in veselja: „Preširen ave, ave!“

Zatorej pa zlasti mi, odrasčena mladina, gorko pritiskamo ta palladium na naša srca, zlasti nam čuvati je izročeni zaklad idealov, kateri prepregajo velike Preširnovi poezije čez in čez! Dá, bratje mislovenski in slovanski, čuvajmo zaklad idealov! Kajti vprašam Vas: kje drugače naj si majhen in ubožen narod, kateri ohranil si je življenje svoje jedino le z močjo svojega duba in kateri svojo bodočnost staviti more jedino le na svoj naraščaj, — kje drugače zajema naj si ta narod ono pijačo, ki prežene spomine na žalostno preteklost, ki pa ob jednom uliva moč in pogum za dela bodoča, — kje drugje, vprašam, ako ne v studenci čistih idealov, v studenci, ki odkril ga je narodov pravi in najboljši pesnik in kamor zateka se dobra njegova mladina! Mož, ki mu je sneg pobelil uže glavó, ostane mlad in čvrst, ako goji plemenito mišljenje; tako tudi narod ostane mlad, svoboden in bogat, ako je preširen od idej

in idealizma. Pač nij le-tú misliti na ideje, ki pomenijo to, kar so sanjarije, nego na tisti idealizem, ki goji in širi ideje, one vekovečne, za katerimi hrepeneti je človeštvu prva in zadnja naloga. Le temu hrepenenju za vzvišenimi idejami udal se je France Preširen z vso svojo dušo, to hrepenenje njegovo iskalo je svojega veselja v sreči svojega bližnjega, a svoje slave v slavi slovenskega in slovanskega imena. Za to hrepenenje pripravljal se je v svojej mladosti France Preširen, ki nij bil samo pesnik po zvanji, ampak tudi po znanji; v tem hrepenenju preživel je možko svojo dobo, v prsih noseč „al' pekèl, al' nebó“; v tem hrepenenju je umrl France Preširen in tudi še ob smrti svojej ostavil nam je to idealno hrepenenje na vsakej strani nesmrtnih poezij, kličeč nam, vsakemu posebej in vsemu svetu slovanskemu: „In hoc signo vinces!“

Bratje slovanski! Preširen pripoveduje nam sam o Dobroslavu, slovečem pevci, čegar srce je ostalo neiztrohneno, dokler nijso trupla prekopal. Pesni večne branile so srcu trohnéti in še-le potem, ko je pevčevo srce pod jasnim nebom ležalo noč in dan, ko dihale so vá-nje hladne sapice, in ko so spet

izplačanega kapitala 792.437 gld. 87½ kr. Z ozirom na uplačilo tega kapitala, ki se jednaki nominalno 1.762.401 gld., reprezentira dohodek obresti per 17881 gld. 57½ kr. 3.652‰; od celega posojila, ki je podlaga amortizacijskemu načrtu, pa mesto nij dobilo več ko 1.175‰, tako, da se kaže efektivna izguba v percentih 3.158‰ in poleg tega še 4.5‰ obrestnih obrestij za amortizacijsko zaklado.

Ako se dohodku obresti priračuni še oni znesek, ki se je pridobil s prodajo vrednostnih papirjev, kar se pa, kakor bode pozneje dokazano, storiti ne sme, — znaša ves dohodek gld. 31.417.06½ kr., kar je toliko ko 6.417‰ obresti od uplačanega in 2.065‰ obresti od celega posojilnega kapitala.

Leta 1881. znašal je dohodek na obrestih, katerim je prištet tudi čisti dohodek klavnice 42.567 gld. 73 kr. pri prodaji vrednostnih papirjev pa se je pridobilo 8.677 „ 80 „ tako, da je skupni dohodek znašal 51.245 gld. 55 kr. Plačati je bilo anuiteto dne 2. oktobra 1881 per 65.000 „ — „ torej je mesto imelo izgube . . . 13.754 gld. 47 kr.

Do konca 1881. leta bilo je mestu na račun posojila uplačanega kapitala gl. 1.148.042.87½, ki se z ozirom na uplačilne obroke jednaki nominalnemu kapitalu gld. 3.395.945.

Znesek 42.567 gld. 73 kr., ki je mestu došel po obrestih, jednaki se 4.504‰ iz omenjenega kapitala ali 2.791‰ od vsega posojilnega kapitala, in ako se prišteje še dohodek iz prodaje vrednostnih papirjev per 8677 gld. 80 kr., rezultira vendar še le dohodek 3.354‰ iz celega posojila.

Izguba pri vsakoletnih anuitetah sicer iz računov posojilne zaklade nij razvidna, kajti ne vodi se o njih poseben račun, temveč uknjižujejo se na amortizacijskem ali na tako imenovanem „Tilgungsfonds-Conto“. Jaz pa smatram za velik nedostatek, da se o anuitetah ne vodi poseben račun, kajti najvažnejše za upravo mestnega posojila je pač to, da je od leta do leta razvidno, kako so se v amortizacijskem načrtu določene anuitete pokrivala; resp. ali se je glede njih dosegel kak prebitok ali primanjkljaj.)*

S tem, da društvo „Real-Credit-Bank“ mestu

nij plačala vsega posojilnega kapitala na jedenkrat, temveč še le v sedmero obrokih, nastala je mestu velika obrestna izguba, katero je finančni odsek bivše večine mestnega zbora izračunal s podlago 5‰ nega obrestovanja kapitala, kar je — mimogrede rečeno — z obzirom na to, da ves amortizacijski načrt sloni na 4.5‰ obrestih, čisto samovoljno in neopravičeno, ter le na povišanje letnega dobička preračunjeno ravnanje, na 123.925 gold. 53 kr. Ta izguba, ki se na posamezna leta razdeljuje tako-le:

1880	61.904 gld. 11 kr.
1881	40.807 „ 79 „
1882	19.511 „ 39 „
1883	1.708 „ 24 „

je takova, da se posojilnej zakladi nje povrnitev nikakor in od nikoder ne more zagotoviti, ako ne s takšno upravo, da v daljših po letu 1883. sledečih letih prebitki obresti pokrijejo polagoma prejšnjo izgubo. Ker je pa to negotovo, in z obzirom na dosti izdatne obresti, ki so podlaga posojilnej amortizaciji pri vedno menjajočih se dispozicijah denarnega trga, celo neverjetno, tedaj se mora ta izguba smatrati za efektivno ter tako tudi računati.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. decembra.

Poluradni „Prager Abendblatt“ tako-le zavrača zadnji čas zoper **avstrijsko izvanjsko politiko** naperjene napade: „Nasproti raztrošenim novicam, da se v Avstriji občuti naval proti nemški avstrijske zvezi in nasprotje mej notranjo in zunanjo politiko, mora se z vso odločnostjo poudarjati, da so to le malovredna ščuvanja, izhajajoča od ljudij, ki razmer ali ne poznajo ali pa jih zlobno pačijo. Avstrijsko nemško zvezo smatrajo vse stranke v Avstriji, naj si bodo katere narodnosti koli (tudi Poljaki se v tej zadevi ne morejo natančno izgovoriti) najvažnejšim faktorjem vnane politike in prepričanje o nje nedotakljivosti je v vseh stanovih uže tako ukoreninjeno, da ga ti sumljivi in natolevajoči poskusi nikakor ne bodo mogli omajati. To so zadostno dokazala zasedanja delegacij in posebno zadnje, v katerem je imela večino sedanja majoriteta v državnem zboru. Ako pa lahko mišljeni dopisniki ministru vnanjih zadev pripisujejo nagnenje do premembe avstrijsko-nemške zveze, se

pač lahko pokaže na izjave grofa Kalnokyja v delegacijah, da se pobije tako mnenje. To naj si dobro zapomnijo vsi Koloniski, Dunajski in Budapeštanski privatni učenjaki lista „Kölnische Ztg.“ — To izpovedbo in zavračanje vzprejele bodo gotovo z veseljem in zadovoljstvom vse stranke, pri katerih strankarski in borzinski interesi ne prevladujejo državnih; v njej vidimo pomirljivo jamstvo, da se v merodajnih krogih očitno na laž postavljajo oni rovarji in hujšaki, ki bi tako radi veljali za vsemogočne.

Državni zbor **transilivanski** dokončal je v z dnji seji budgetno postavbo. Po njej so za l. 1883. izdatki vkupe nastavljeni s 323.491.152 gl. (in sicer redni izdatki z 289.250.189 gld. mimogrede s 6.578.873 gl.; za investicijo z 21.971.855 gl.; izredni skupni izdatki 5.590.235 gld.); dohodki pa s 301.542.845 gold. Torej se kaže deficita 21.848.307 gl., od kojega 19.848.307 gl. je finančni minister po §. 4. te postavbe pooblaščen pokriti s kreditno operacijo; o pokritju ostanka 2 milijonov bo določila še posebna postava.

Narod v **Bosni in Hercegovini** prejel bode od Nj. Velikanstva velikodušno, zares kraljevsko božično darilo. Znano je, da zdihuje po ondotnih ječah mnogo domačinov, ki so se z orožjem udeležili zadnjega ustanka; veliko večje število pa je onih, ki so prišli v kazensko preiskavo zaradi posredne udeležitve, bodisi da so ustašem služili za ogleda, ali s priprego, hrano itd., ter se nahajajo sedaj v preiskovalnem zaporu civilnih sodnij. Najnovejša odredba našega presvitelega vladarja bode pa določila, da se ima kazenska obravnava civilnih sodnij obustaviti proti vsem onim obtožencem, kateri se nijso oborožili udeležili zadnjega ustanka. Ta znak vladarjeve milosti bo gotovo dobrodejno uplival na razburjene duhove južne Bosne in Hercegovine ter jim bode znabiti pomagal sprijazniti se s sedanjimi odnošaji, ki se ne dadé tako naglo premeniti.

Vnanje države.

V četrtek obravnaval se je v **srbske** skupščini načrt adrese na kralja. Ta adresa je le nekoliko obširnejši prestolni govor, takorekoč njega razlaganje. Adresa izraža gnjev in srd poslancev nad puskusenim umorom ter veselje, da je ostalo pri samem poskusu; slavi kralja kot zavetnika in branitelja svobode in svobodnih naprav. Potem izjavi, da je ljudski zastop v skupščini pripravljen dovoliti vsakršne izdatke, ki so potrebni za vojsko. Konečno izraža adresa veselje nad vzprejemom kralja Milana v Bulgariji in svoje zadostenje nad dobrimi odnošaji z vsemi vlastmi ter obljubi, da bode skupščina storila sklepe, s kojimi naj bi se povzdignilo blagostanje srbskega naroda. — Ta adresa vzprijeta bila je z vsemi proti jednemu glasu.

Naslednja dogodka dobro ilustruje toli naglaševan mir in dostojno vršitev zadnjih **bulgarskih** izborov. Iz Sofije se poroča, da je dospela tja deputacija 10 članov iz Vrače, koja ima v imenu volitev onega mesta protestovati zoper volilni red in rezultate zadnjih volitev. Policija jej je zaukazala, da mora takoj odhajati, in ko se je branila to storiti, jo je zaprla. Konečno bili so nje člani pa le vzprejeti po predsedniku ministerskega sveta, generalu Sobolevu, kateri je sicer zaslišal njih pritožbe, pa jim ob jednem tudi velel, naj takoj odrinejo domov, kar so slednjič tudi storili. — Budget za prihodnje leto, kojega je ministerstvo predložilo knezu, kaže 37.747.666 frankov izdatkov in

*) Dati.		Pravilni račun anuitet.		Imeti.	
1880	Anuiteta plačilna dne 2. okt. 1880	65000	—	17881	57½
				13535	49
				33582	93½
1881	Anuiteta plačilna dne 2. okt. 1881	65000	—	65000	—
		65000	—	40242	13
				8677	80
				2325	60
				13754	47
		65000	—	65000	—

solnce, luna, zvezde iz njega prejele, kar so mu pevskih sanj prej udihnile v življenji: še le tedaj dá kri srcu mir in „srce tako skopni, da kaj zagrebsti ni.“ Gospoda moja! France Preširen nij še prekopan in še brani njegovemu srcu trohneti hrepenenja večni ogenj, kajti bratroljubja nij še videti oltarjev, narod njegov slovenski nij še srečen in še ležé na tleh Slovanstva stebri! Zato pa idimo in od ljubezni bratovske in domovinske, ki še gori v neiztrohnem srci Preširnovem, primimo vsaki po jedno lučico in raznesimo posvečeni ta ogenj po vse slovanske pokrajine, da sveti, vžiga in povelja vse slovanske rodove! In tedaj, ko poveljano bode Slovanstvo, opočije si tudi srce Franceta Preširna! Ali tedaj bode sladko počivati tudi nam — in iz mirnih naših src bode še skozi grob pognala roža zala z na pisom zlatih črk: **Preširen ave!**

Maziljena pisma.

II.

Gospod urednik! Tu pri nas v Minesoti se réka navadno, da imamo devet mesecev zimo, a tri mesece mraz — in posled tega navajeni smo mraza

uže tako, da le takrat, kadar zvunaj burja in mraz uže pošteno „brijeta,“ se umaknemo v gorke izbe.

Zadnjo noč padel je prvi letošnji sneg, šest čevljev po dolgem, in zvunaj je tako neprijetno, da sem raje pustil svoj bivolov kozuh na klinu in ostal doma, češ, da se moram vendar uže jedenkrat oglasiti zopet pri Vas s kakim maziljenim pismom. Staknil sem nekje to-le črnilo, katero bi vsled svoje poštene starikave rujave barve zaslužilo, da se piše z njim na pergamen.

Sedeč tako — nikari ne mislite, da Vam pišem izza peči, kajti peči v tej hiši še nijmamo ne, ampak velike podzemeljske peči, iz katerih dohaja zgreti zrak v izbe cele hiše — sedeč torej blizu votline, iz katere dohaja gorkota, ravno premišlujem, o čem bi Vam danes pisal. G. Spectabilisa je sedenje za pečjo zavedilo do premišljevanja o klobasah. Jaz klobase kaj prida obrajam, posebno kranjske, a kaj mi vse „obrajtanje“ pomaga, če so uže v obče klobase tu tako redke; niti salam nij dobiti na tej pusti preriiji. Ker torej s klobasami nič nij, napravil bodem raje svoje današnje premišljevanje o Dežmanu, g. Zarniku in o slovenskih Amerikancih.

Čitaje „Narod“, v katerem je bilo poročilo o jednej zadnjih sej deželnega zbora, naletel sem na govor gosp. Zarnika, s katerim odgovarja Dežmanu, je-li res znanje nemškega jezika tako neobhodno potrebno, in v katerem omenja tudi nas amerikanskih Slovencev. Slovenski poslanci, njim na čelu gosp. Zarnik, raztolmačili so uže dovolj določno Dežmanu, da se brez znanja blažene nemščine vendarle še „daleč pride“, a jaz pa hočem navesti Dežmanu dokaz, da se tu v Ameriki, katera je vsaj po tretjini nemška, brez znanja nemškega jezika dobi marsičesa, da, kupujejo se brez tega lahko še — jajca.

Slovensko deklé, katero izven naščine nij znalo ne besede kakega tujega jezika, prišlo je v Novem Yorku v neko prodajalnico in zahtevalo — v slovenskem jeziku, se zna — jajce. Strežnik v prodajalnici, kateri je ravno tako malo vedel, da se kje na svetu govori slovenščina, kakor malo naša Slovenka, kako se kličé jajce v angležkem jeziku, znosil ji je skupaj vse, kar je imel na prodajo. A naša Slovenka, dasi komaj prišla v novi svet, tudi nij bila tako zelena. Uvidevš, da bo morala prazna oditi, spomni se konečno nekaj: — oponašaje kokoš zakliče: „ko-

28.514.780 fr. dohodkov. Na knezovo uplivanje so se baje izdatki znižali na 31.193.094 frankov ter dohodki zvišali na 33.907.780 frankov, tako da kaže budget skoro 3 milijone preostanka.

Kneza Krapotkina prijeli in zaprli so v Lyon zaradi tega, ker so preiskovale njegovo bivališče našli važne, kompromitujoče ga listine. Dobitni listi dokazujejo nedvojbeno, da se je knez udeleževal pri raznih anarhistnih gibanjih v Francoskeji. Posebno pa se obtožuje: 1. da se je udeležil tajne družbe, obstoječe iz Francozov in inoancev v dosego socialnega prevrata z umorom in plenbo in 2. da je bil glavni začetnik in vodja anarhistične zveze v Franciji ter da je prišel v Lyon, da bi roval v tajnih shodih. — Knez Krapotkin prišel bode baje uže v prvi polovici januarja s 45 anarhisti vred pred lyonsko sodišče.

Dopisi.

Iz Trsta 21. decembra. [Izv. dop.] Zopet je Trst za jedno slovensko društvo bogateji. Pekovski pomočniki, katerih šteje Trst nad 600, zgolj Slovencev, ustanovili so si danes lastno „Pekovsko pevsko društvo“. G. Franjo Jeršek pozval je vse pekovske pomočnike k privatnemu shodu v gostilni „Pri slovenski zastavi“. In res zbralo se jih je, kar jih je bilo prostih nad 90. Razložil je v kratkem in jedrnatem govoru pomen shoda, poudarjal je, kako koristno bi bilo, da se pekovski pomočniki, namestu da po kavarnah igraje čas tratijo, zbero v „Pevsko pekovsko društvo“, katero bode izobraževalo v prostih urah mladino v petji in v lepi zabavi.

G. Kralj prečital je pravila, katera so bila soglasno vzprijeta; predložila so se c. kr. namestništvu v potrjenje. V začasni odbor so bili potem izvoljeni gg.: Franjo Jeršek predsednikom, Občnik tajnikom, Bizjak denarničarjem; odbornikom: Moder, Kralj in Zajec. Posebno hvalo gre gg. Jeršku in Kralju, katera dva sta se pobrinola ustanoviti društvo. G. Dolinar, kateri je bil povabljen, govoril je, da tudi pekovski pomočniki pokažejo s svojim rodoljubjem v Trstu, da lahko koristijo narodu. V Trstu obstoji uže pevsko društvo „Delavskega podpornega društva“, katero ima vsaki teden trikratne vaje zvečer od 9. do 10. ure. Pekovski pomočniki pa ravno tiste ure niso prosti in morajo delati, zato pa so si ustanovili svoje društvo, da se bojo učili po dnevi peti.

Razvidno je iz tega, da v Trstu napreduje narodna stvar kljub vsem nasprotstvom nekaterih separatistov in egoistov, ki bi le radi tiho tičali po kavarnah in domino igrali za narod, ne pa pripomogli z besedo vsaj, če uže nečejo položiti obolusa na žrtvenik domovine, katerega bi lahko utrpeli brez škode. Sokol naš tudi napreduje, po tri vaje na teden ima vedno v svoji telovadnici, učitelj je izvrstni rodoljub Dalmatincev gosp. Milosović; društveni jezik je hrvatski, komanda hrvatska.

Sinoči so zaprli neke fanatične lahone kateri so v družbi jadikovali nad obsodbo Oberdanka in grajali avstrijsko sodnijo vojaško. Nek pošten Ita-

lijan izrazil se je, da je bil Oberdank v pravem pomenu norec, misleč, da je za kako uzvišeno idejo se žrtvoval (per la patria sua). Rekel je, ako bi bil Italijan, nihče bi ne rekel ničesa, tako pa je osramotil kot tujec Italijo in svojo domovino in da se mu je zgodilo prav, da so ga obesili in tako za njegova dela in čine povišali na ono stopinjo, kamor zaslužijo taki.

Domače stvari.

— (Iz seje mestnega zbora ljubljanskega.) Debata o predlogu finančnega odseka bila je jako živahna. Udeležili so se je razen g. Hribarja, gg. dr. Suppan, dr. Zarnik, Petričič Vaso in Luckman. Predlogi gospoda I. Hribarja slove: Slavnim mestni zbor naj sporočilo finančnega odseka o stanju mestnega posojila vzame na znanje z dostavkom: 1. da mestno posojilo vsled pogodbe dne 19. decembra 1879. z ozirom na to, da nij bilo nikake potrebe izposojevati si tako velicega kapitala, nij bilo skleneno pod ugodnimi pogoji, in 2., da je dosedanja uprava posojilne zaklade z ozirom na to, ker se je proti jasnim določbam trgovinskega zakona uredilo knjigovodstvo tako, da se je razkazoval in razdeljeval fiktiven dobiček, bila nepravilna in pomanjkljiva. Predlog finančnega odseka se sprejme. Prvi del predloga g. Hribarja pal je z 10 proti 10 glasom, ravno tako drugi del z jednako razmero glasov. Potem se je sklenila seja, trajajoča nad tri ure. Prihodnja seja bode v petek 29. t. m.

— (Deželni odbor kranjski) naklonil nam je lepo božičnico. V svojej včerajšnji seji imenoval je člane okrajnim šolskim svetom in vsled znane gorečnosti za Slovence dobili so to dostojanstvo naslednji gospodje: Za okolico ljubljansko: P. Lassnik in J. N. Plautz; za Krško: graščak Lenk in gozdnar Moriz Scheyer; za Radovljico: upokojeni duhovnik Čarman in fužinar Schuller; za Kranj: Fr. Dolenz in Maly v Tržiči; za Litijo: baron Rudolf Apfalter in graščak Anton Roth; za Postojino; dr. Deu in župan Burger; za Logatec: J. Mayer zdravnik v Planini in J. Leskovec v Idriji; za Kočevje: Hauf in Fl. Tomšič; za Rudolfovo: nadsodnijski svetnik Logar in pl. Lehmann; za Črnomelj: Leopold Gangel in prošt Terček; za Kamnik: Johann Ketzl in dr. Max Wurzbach. Mi si pridružujemo o tem imenovanju v posebnem članku spregovoriti še kaj več.

— (Škrat) bode ime novemu šaljivemu listu, ki bode izhajal po novem letu v Ljubljani, kakor obširneje naznanja inserat v našem listu. Mi veseli pozdravljamo tega šegavega sobojevnika na političnem polju in pozivljamo vse narodnjake, da pripomorejo k temu zares prepotrebemu podjetju, da bode izpolnena tudi ta jako čutna praznота v našem časnikarstvu.

— (Železnica Ljubljana-Ježica-Trzin-Domžale-Mengeš-Kamnik) z ozkim tirom je uže financirana in posebna komisija, ki je

šla ogledovat traso, obstoječa iz gg. deželnega glavarja grofa Thurna, predsednika trgovinske zbornice Kušarja, iz zastopnika vojnega ministerstva, glavnega nadzorništva železnic, dežele, mestne občine ljubljanske, južne železnice, državnih železnic in interesentov, izjavila se je baje jako povoljno. Kolodvor bil bi na desnej strani dunajske ceste in bode s kolodvora napeljan poseben tir čez južno železnico v mesto do hotela „Pri Slonu“, do kamor bo moči peljati se z vozom za osebe. Pri Ježici bil bi kacic 130 metrov pod sedanjim lesenim mostom 126 metrov dolg železnični most.

— (Je li to nervoznost, ka-li?) Neka mlada gospodičina v Ljubljani ima posla pri gospej K., katera slednja jej doslej nij nikdar pokazala svoje nezadovoljnosti; čemu tudi, saj je in mora biti vsako delo primerno plačilu in narobe. Ko pa je omenjena gospodičina nedavno nastopila v slovenske gledališčne predstavi, zagrozila jej je gospa K., da ne dobo pri njej nikacega zaslužka več, ako se predrzne še jedenkrat sodelovati pri kakej slovenske predstavi. Mi zabeležimo ta dogodek, ki se razsoja sam ob sebi in svetujemo gospej K., ki se je gotovo kedaj učila francoščine, naj blagovoljno premisli, kaj pomenite besedi „Noblesse oblige“.

— (Odlikovanje.) Naš narodni someščan g. Oroslov Dolenc, voskar in kupčevalec z medom, bil je na dunajske čebelarke in razstavi za med odlikovan za fini rožni med s častno krasno izdelano diplomo, katera se mu je priposlala te dni.

— (O hiralnici sv. Jožefa) poročali smo v 269. številki, da je dnevno takso za oskrbovanje hiraljočih povišala od 40 na 50 kr. Ta vest je le deloma istinita. Taksa povišala se je le za hiraljoče osebe iz mesta Ljubljane in to na predlog magistrata in s tem pogojem, da se za to povišano takso preskrbi tudi pogreb dotičnikom. Hiraljoči z dežele pa se prej ko slej oskrbujejo le za 40 krajcarjev na dan, ker deželni odbor za pogreb skrbi sam.

— (Čitalnica v Šiški) imela je 17. t. m. svoj šesti redni občni zbor — po običajnem sporedu. Vsa odborova poročila bila so odobrena s priznanjem. Društvo šteje 146 članov; imetja ima 286 gl. 78 kr.; ostanek v blagajnici znaša 82 gl. 28 kr. Za delovanje izrekla se je odboru zahvala. Novi odborniki so: Drenik Fr. prvomestnik, Sua Fr. blagajnik, Justin Iv. pevovodja z virilnim glasom, potem: Adamič Fr., Burger Fr., Jesih Jakob, Knez Anton, Pelan Oton, Vizjan Fr.

— (Porotne obravnave) v Ljubljani nadaljevale se bodo po praznikih. Dne 27. decembra je obravnava proti Jožu Prelesniku, obtoženemu, da je umoril svojo lastno mater. Povabljenih je sedem prič. Zatoženca zagovarja dr. Wurzbach. 28. in 29. decembra bode zadnja obravnava. Zatožena sta Anton Bezljaj in Anton Pavčič, ki sta v Zalogu ubila žandarja Longerja, kar smo ob svojem času poročali. Povabljenih je šestnajst prič. Zagovornika zatoženca

kodajsk“, in tu je ameriški komij vedel kaj hoče, in ji prinesel zaželjeno. Vidite, gospod urednik, ko bi se bila ta naša Slovenka kdaj učila nemščine, mogoče da bi jej bilo ostalo kaj masla nemške preširnosti, nagovorila bi strežnika v ameriške prodajalnice v nemškem jeziku, in če bi bil ta strežnik nemščine ravno tako malo zmožen, oditi bi morala prazna, ravno tako, kot svoje dni jaz, potovaje še kot dijak po Furlanskem. Šel sem v neko mešano prodajalnico in zahteval kruha, — v nemškem jeziku seveda, kaj pa mislite! — a prodajalka me je de belo gledala in menda potem obletela celo hišo, da bi zvedela kaj pomeni beseda „Brod“. Ker se njsva zamogla sporazumeti, oditi sem moral brez kruha a zvedel sem v sosednji prodajalni, če bi bil govoril slovenski, dobil bi bil, česar sem zahteval. Jednaki slučaji njsjo redki in prav so imeli slovenski deželni poslanci, da so povedali Dežmanu, da nemščina nikolj nij pridna

A nezgoda pripetila se je gosp. Zarniku; mogoče pa tudi, da je pomota Vašega poročevalca. (Da, poročevalca. Uredn.) V govoru prvega berem namreč, da smo Slovenci v Minnesoti in Wabashi

napravili uže prilično veliko kolonijo. Se li to ne glasi ravno takó, kot besede onega Amerikauca, ki je trdili da je Evropa v Angležke? Tu govori gosp. Zarnik (ali Vaš poročevalec) o Wabashi ravno tako, kot da bi bila ista popolnoma „na svojo roko“, a vedite, da leži Wabasha z okrajem v osrčji Minnesote, in da v Wabashi nikake kolonije slovenske nij, marveč tam biva le mala peščica zavédnih Slovencev.

Dolgo sem uže „na lovu za ameriškimimi dolarji“, a Wabashe še nijsem videl. Bilo je zadnje nedeljo, da sem stal na obrežji Mississippija, gledajoč parno ladijo. Kar mi šine nekaj v glavo, brzo stopim domov po potrebne stvari in uro pozneje vozil sem se uže navzgor proti Wabashi, „veliki naselbini slovenski.“

A slabo sem naletel. Ta „lov za ameriškimimi dolarji“ drži človeka le tako dolgo na jednom mestu, dokler se spleča. Ravno tako je z ameriškimimi Slovenci. Dospevši v Wabasho, zvedel sem, da je večina ondošnjih Slovencev ostavila kraj in odšla proti severno-zapadni strani, izvzemši jedinega Al' O' Patrik-a, kateri se je obrnil proti vzhodu. Ostala je le še jedna družina, v kateri sem naletel tako

slovensčino, da sem menil: v angleško-nemški Rut sem prišel. Konečno sem našel nekaj naše gore pravih listov, cela dva, in družba, nas troje, pili smo á la Prostoslav Kretanov mokro vino, katero, če prav nij bilo pravo, je bilo pa ponarejeno. Nazdravljali smo vrlim napredovalnim Slovincem v ljubidomačiji, ljubljanskim zvonarjem, „narodnemu domu“, itd., in se razšli v pozni noči s sklepom, če „narodni dom“ ne bode prekmalo postavljen, da hočemo o priliki otvorjenja obiskati belo Ljubljano.

Gospod urednik! To je vse, kar je v Wabashi ostankov tiste „velike slovenske naselbine.“ Če bode pa kedaj vprašani, kje bi bila kaka „uže prilično velika naselbina slovenska“, povedite, da je največ Slovencev v severni Minnesoti, v Stearns-ovem okraji, osobito v Craitowu; sploh pa so Slovenci raztreseni preko cele Amerike.

Koncem tega lista povem naj Vam še nekaj novega. V St. Francis-u, Nisc. osnovalo se je slovensko društvo obstoječe iz Slovencev in Čehov. Dosedaj mi nij o tem znanega več kot ime; mogoče da Vam v svojem bodočem pismu kaj več označim. Publicus.

sta dr. Zarnik in dr. Abazhizh. Porotniki tukajšnji, posebno pa vnani, bodo jako veseli, ko bodo rešeni tega častnega posla. Zraven pa vsi brez razločka, žase in za svoje naslednike želé, naj bi se ne sklicavale porote o Božiči in čez praznike, kadar praznujejo vsi legislativni zastopi in ko imajo porotniki, večinoma trgovci urediti svoje kupčijske stvari.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 23. decembra. V pravdi 51 obtoženih socialstov bilo je šest nekrivih spoznanih, jeden obsojen na dveletno ječo, drugi na šest mesecev do štirinajst dni ostrega zapora.

Rim 23. decembra. „Moniteur Rome“ dementuje brezpogojno, da bi imel kardinal Simor kako misijo pri papeži.

Berolin 22. decembra. Kakor poroča „Germania“, so podlage za sporazumjenje mej Rusijo in Vatikanom naslednje: Zopetno nastanjenje ruskega poslanika pri Vatikanu; amnestija poljskih škofov; kar se tiče vprašanja unitov, stavi vlada vsacemu na prosto voljo, povrniti se h katoliški cerkvi.

Rim 22. decembra. Zaradi obešenega Oberdanka bile so demonstracije v Rimu, Milanu in Turinu. Policija je več osob dala v zapor. V Rimu zasežena sedmorica postavi se takoj danes pred sodnijo. Vlada dala je prefektom ukaz, postopati z najskrajnejo strogostjo.

Razne vesti.

* (Hitrost golobov.) V Wiener-Neustadtu so 29. oktobra t. l. izpustili z Dunaja prinesene golobe, da bi se opazovalo, kateri pride najhitreje domov. Izmed golobov od 26 gospodov je najprvi priletel domov v Hietzing oni g. Goetzingera. Preletel je 50 kilometrov dolgo progo v 35 minutah. Brzovlak južne železnice potrebuje za isto progo 49 minut.

* (Koliko stane dostojanstvo.) Za dostojanstva in „zlahtna imena“ treba na Angležkem plačati precejšnje zneske. Za naslov vojvode plača se 350 funtov sterlingov, za naslov marquisa 300, za grofovski naslov 250, za polugrofovstvo (viscount) 200, za baronstvo 150, za naslov baroneta 100, za vsaki drugi plemski naslov pa 30 funtov sterlingov.

Vabilo

k osnovalnemu obónemu zboru članov avstrijske družbe „belega križa“, ki bode dne 6. januarja 1883. leta ob 10. uri dopoldne v mestni dvorani.

Dnevni red:

1. Predavanje o namenu avstrijske družbe „belega križa“.

2. Volitev pravičnega odbora ljubljanske podružnice.

V Ljubljani dne 23. decembra 1882.

Pooblaščenec:

Fran Hengthaler.

Slovinci!

Nij še popolnem preteklo sedem mesecev od onega časa, ko smo s prvim pozivom stopili pred Vas. Navdajala je takrat naša srca nada in bojazen; nada, da boste prav umeli plemenito namero našo ter nas v izpeljavi njene izdatno podpirali; bojazen, da utegne glas naš ostati brez odziva v srcih Vaših.

Bila je ta bojazen prazna; kajti od dne do dne množili so se darovi za „narodni dom“ in požrtvovalnost Vaša bila je do današnjega dne taka, da je nadkrilila vse naše nade. Razumeli ste, kacega pomena je „narodni dom“; razumeli, kako potrebno je to poslopje kot narodna ustanova in kako važna kot spomenik naše probujenosti.

Slovinci!

Z današnjim dnem nastopa druga in odločujoča faza v izpeljavi našega podjetja; visoko c. kr. finančno ministerstvo dovolilo nam je namreč z odlokom št. 28558 od 29. septembra 1882 napraviti na korist društvu „narodni dom“

VELIKO EFEKTNO LOTERIJO

in pripravivši vse, česar je za izpeljavo te loterije potrebno, stopamo danes zopet pred Vas.

In zopet apeliramo na rodoljubno požrtvovalnost Vašo, proseč Vas, da se izdatno udeležite loterije s kupovanjem srečk, katere se pri vseh naših poverjenikih, pri vseh znanih slovenskih domoljubih ter pri vseh narodnih društvih dobivajo

po 1 gld. av. vred.

Loterija ta uravnana je jako ugodno, kajti določenih je zanjo že sedaj 2257 dobitkov, katere je upravni odbor društva „narodni dom“ kupil za 15.000 gld.; to število dobitkov pa se bode pomnožilo še po takih, katere so posamezniki že obljubili darovati. Nekateri dobitki so jako dragoceni, vredni po več sto goldinarjev; prvi dobitke pa presega vrednost **1000 gld.** Razen zlatnine, srebrnine in drugih stalno vrednost imajočih predmetov določeni so za dobitke tudi razni gospodarski stroji, vozovi in živina; sploh je upravni odbor loterijo tako uravnal, da more zanimati vse stanove.

Slovinci! od izida te loterije je odvisno, kedaj se bode sezidalo ponosno poslopje „narodni dom“. Vi vsi gotovo z nami vred želite, da se to izvrši čem preje mogoče; priporočilo naše Vam torej bodi:

kupujte srečke!

V Ljubljani, dné 1. novembra 1882.

Upravni odbor društva „narodni dom“:

Dr. Alfons Moschè,
odvetnik in mestni odbornik,
predsednik.

Dr. Karol Bleweis vitez Trsteniški,
deželni poslanec in mestni odbornik,
podpredsednik.

Fran Fortuna, županov namestnik in veletržec;
Peter Grasselli, mestni župan, deželnega glavarja namestnik in hišni posestnik; Ivan Hribar, mestni odbornik in glavni zastopnik banke „Slavije“;
Dr. Anton Jarc, stolni prošt; Josip Kušar, predsednik trgovinsko-obrtniške zbornice, mestni odbornik in hišni posestnik; Ivan Murnik, vitez Fran Josipovega reda, tajnik trgovinsko-obrtniške zbornice; Dr. Fran Papež, odvetnik; Vaso Petričič, veletržec in meščan; Ferdinand Souvan, veletržec; Dr. Josip Starè, c. kr. finančne prokuratorje adjunkt in hišni posestnik; Dr. Valentin Zarnik, odvetnik, deželni poslanec in mestni odbornik;
odborniki.

Današnji številki je priložen cenik knjigoveza in trgovca s knjigami Mat. Gerberja v Ljubljani.

Tržne cene v Ljubljani

dné 23. decembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	47
Rež, „	5	20
Ječmen „	4	39
Oves, „	2	93
Ajda, „	4	06
Proso, „	4	87
Koruz, „	5	60
Leča „	8	—
Grah „	8	—
Fižol „	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	50
Maslo, kilogram	—	96
Mast „	—	88
Speh frišen „	—	66
„ povenjen, „	—	75
Surovo maslo, „	—	90
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje „	—	50
Svinjsko „	—	48
Kostrunovo „	—	28
Kokoš	—	40
Golob	—	16
Seno, 100 kilogramov	3	3
Slama, „	1	87
Drva trda, 4 kv. metre	7	—
„ mehka, „	4	50

Dunajska borza

dné 23. decembra.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	75	gld.	95	kr.
Srebrna renta	76	„	70	„
Zlata renta	94	„	95	„
5% marcna renta	90	„	35	„
Akcije narodne banke	830	„	—	„
Kreditne akcije	285	„	20	„
London	119	„	25	„

Srebro	—	—	—
Napol.	9	47	„
C. kr. cekini.	5	67	„
Nemške marke	58	50	„
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	118
Državne srečke iz l. 1864	100	„	167
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94	„	65
Ogrska zlata renta 6%	118	„	20
„ 4%	84	„	60
„ papirna renta 5%	83	„	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	„	—
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	113
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	119	„	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	„	25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	„	—
Kreditne srečke	100	gld.	173
Rudolfove srečke	10	„	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	„	115
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	210	„	25

Vabilo na naročbo.

Preverjeni, da nam je ilustriran šaljiv list živa potreba in upažuje razne, po odličnih rodoljubih ponavljane želje, začeli bomo počenši od novega leta 1883 izdajati **zabavno-zbadljiv in šaljiv list**

„ŠKRAT“

ki bode izhajal za sedaj dvakrat na mesec in prinašal razen lepih, v Pragi izdelanih slik in kratkih šaljivih povestij raznovrstno zabavno gradivo, razpravljajoč vsakdanja politična in socialna vprašanja v kolikor možno mikavnej obliki, ozirajoč se pri tem ne samo na Ljubljano, ampak na vse slovenske pokrajine. Za to podjetje zagotovilo nam je sicer že nekaj v Ljubljani bivaajočih rodoljubov svojo duševno pripomoč, a da bode list dovolj mnogovrsten, obračamo se zaupno do vseh rodoljubov, katerim je pri naših sedanjih razmerah ostalo še kaj humora in dovtipa, da blagovoljno pomnože kolo naših sodelavcev.

Ker ima pa vsako podjetje tudi svojo gmotno stran, prosimo rodoljube, da nas z obilno naročbo podpirajo v našem, zlasti v začetku težavnem početju. (769—3)

Cena listu bode:

Za vse leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 50 „
„ četrt leta — „ 80 „

Inserati vzprijemajo se za primerno ceno in naj se, kakor novci, pošiljajo upravništvu.

Uredništvo in upravništvo šaljivega lista

„ŠKRAT“

v Ljubljani, v „Narodnej Tiskarni“.

Poslano.

Pozor!

Vslel močnih viharjev je pomuheljski lov (iz jeter teh rib se prideluje ribje olje) letos Lofoteem in Čuhoncem kaj malo pridal prinesel in to malo ribjega olja, ki je bilo početkom sezije dobro, se je pozneje le prav počasi pridobivalo; zbog tega je cena ribjemu olju veliko bolj poskočila, kakor se je v začetku bilo in vsled tega je ponarjanje obilnejše, kot lansko leto. Pri nakupu je treba torej sedaj jako pazljivim biti; posebno najboljšje vrste ribje olje je mnogokrat pomešano z drugimi olji.

Slučajno posrečilo se je tukajšnjemu lekarnarju G. Piccolli-ju, da je koj s početka sezije naravnost iz severnih krajev dobil lepo zalogo tega olja ter je sedaj v prijetnem položaji, da zamore (dokler je še kaj blaga) prodajati naravno pomuhljevo olje in sicer tako dobro, kakršno se ne dobi pri fabrikantih in veletržcih, ki svoje olje gotovo dražje prodajajo, kakor rečeni lekarnar Piccoli. — Sklenice s 1/4 kile po 60 kr.; 5 sklenic 2 gold. 50 kr.; 1 kilo 2 gld. (753—5)

Poslano.

Gospodu G. Piccoliju, lekarnarju v Ljubljani.

Veliko let uže zdravim mnogo boleznij z gonilnimi leki in skoro vedno z najboljšim vspehom.

Mej drugim ordinujem Vašo Francovo esenco, ki ima to posebnost, da prouzroča obilno izpraznenja, ne da bi dražila želodec in čreva, čeprav se rabi dlje časa.

Trst, v oktobru 1882.

Dr. Pardo,
praktičen zdravnik.

Podpisani s tem potrjujem, da se Francova esenca, ki jo nareja lekarnar G. Piccoli v Ljubljani, zaradi svojega točnega in čudovitega učinka po mnogih bolnikih moje fare in okolice v raznih boleznih rabi, vedno s posebnim vspehom; zato izrečem omenjenemu g. lekarnarju to zasluženno javno zahvalo.

Pristavljam še, da ne mine dneva, ko bi ne prišel kedo k meni po sklenico te čudovite esence, katero imam vedno za svojo in družine rabo pri rokah.

Fianona (Istra), v oktobru 1882.

Anton Vlassich,
župnik-kanonik.

Od Vas dobljenih 12 steklenic: Francove esence je proti mojej dolgotrajnej bolečini v želodcu, in tudi gospej Mariji Šašelj, pekariči v Mokronogu proti zaprtjji jako dobro pomagalo, za kar se Vam najtopleje zahvalim.

Tudi še opominim, da bom Vašo dobro Francovo esenco v teh krajih kar se bo dalo razširjal.

Z odličnim spoštovanjem

(694—10)

Miha Treffalt,
užitinski agent.

Mokronog, v februarju 1882.

Francova esenca, ki jo izdeluje G. Piccoli, lekar „pri angelji“ v Ljubljani, na Dunajski cesti, je pomagala uže tisočim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovec dobiva. Ta esenca ozdravi bolezni v želodcu in trebuhu, krč, božjast, trebušno in premenjavno mrzlico, zabasaje, hemorjide, zlatenico itd., ki so vse nevarne, če se v pravem času ne ozdravijo. 1 steklenica 10 kr.

Poslano.

!Gospodom zdravnikom!

Slavoznani Med. dr. Josip Anton Streintz v Gradci pisal je v dan 17. januarja l. l. lekarnarju Bitner-u v Rihnovu, Niž. Avstr.: „Izredno oconizujoči vseh Vašega konifernega sprita me zopet nujno Vas prositi, da mi po poštne povzetji pošljete partijo konifernega sprita in aparate.“ — Gradec, 4. februarja l. l. Vsled Vašega vprašanja glede mojega pisma z dne 17. januarja, sem zadovoljen s tem, da ga objavite tem bolj, ker upam, da bodem ž njim nekoliko pomagal osvetliti izvrstno uporabo konifernega sprita ter sploh k razširjenju tega najprikladnejšega desinfekcijskega načina. Poslane mi sklenice konifernega sprita sem razdelil ter uporabljam Vaše prav primerne razprševalne stroje; prosim torej, pošljite mi kakor prej po poštne povzetji zopet skupino sprita in strojev.

S spoštovanjem

Dr. Jos. Ant. Streintz,
16, Burgring, Gradec.“

Prodajalnice označene so v današnji številki mej inserati. (677)

J. GIONTINI, knjigotržec v Ljubljani,

priporoča:

Nazorni nauk. 3 gl. 50 kr.
Koledar in dnevnik za leto 1883, vezan — „ 70 „
Viseča pratika — „ 30 „
Žepni koledar za leto 1883 — „ 20 „
po pošti 5 kr. več.

Tudi ima v veliki izbiri

darila za Božič in Novo Leto in (798—2)

okraske za božično drevce.

Umetne

(574—33)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celulojdu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin

zobni zdravnik A. Paichel, poleg Hradskega mostu, v I. nadstropji.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdelo sapo, napihnjenost, kisel podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobremenje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vratu, jetra in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavetku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov istinitosti, naj se zavrejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487—67)

P. n.

Udano podpisani dovoljujem si naznanjati, da sem v Ljubljani otvoril

knjigoveznico

(na Kongresnem trgu št. 14, nasproti nunske cerkvi)

ter sprejemam vsakršna knjigovozniška in galanterijska dela v malih in večjih naročilih. Posebno se usojam priporočati čestitej p. n. duhovščini, gg. učiteljem, čitalnicam in drugim narodnim društvom. Naročila sprejemam tudi po pošti ter je naglo izvršujem.

Prepričan sem, da bode p. n. občinstvo zadovoljno z mojim delom, ker sem v svoji obrtnosti popolnem izkušen, delujoč več let po večjih delalnicah v Nemčiji, Švici, na Francoskem in Laškem.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Dežman,
knjigovez.

(801—1)

Na prodaj!

Prostor za stavbe, ležeč ob cesti pri parnem mlinu, blizu nove cerkve Jezusovega Srca in nove vojašnice, meri 1000 štirjaskih sežnjev ter se da razdeliti za tri stavbe.

Posestvo, obstoječe s hiše, hrama, hleva, dveh šup njive in senožeti. Vse vkup meri od 12 do 15 oralov ter se prostovoljno takoj prodaja.

Na ljubljanskem močvirju, pri Kožuhu, je več kosov s proste roke na prodaj.

O vsem tem zve se natančneje pisмено ali ustno v **Kravji Dolini št. 9.** (800—1)

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

(506—63)

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Pri

J. Kraji,

tiskarji in založniku v Novem Mestu,

je izšel:

Koledar in dnevnik za leto 1883,

posebno krasno in trdo vezan, s svinčnikom, cena 70 kr., po pošti 75 kr.;

potem

Žepni koledar za leto 1883,

v miniaturni obliki z zlatim obrezkom, cena 20 kr., po pošti 22 kr.

Dalje elegantno izvedena slovenska

Viseča pratika za leto 1883,

cena 30 kr., po pošti 35 kr.

V isto ceno se dobiva tudi nemški

„Wandkalender“.

Imenovani koledarji dobivajo se pri založniku in v vseh knjigarnah na Slovenskem. (787—2)

Zdravilstveno

parfumerijsko blago.

Anatherinova ustna voda à 60 kr., Zobni prašek à 40 kr. priznana kot najboljša sredstva za čiščenje ust. — Pudra za dame, bela in rožna, izdelana iz najfinejših rižne moke, prav neškodljiva za kožo, v zavitkih à 10 kr. in v škatljicah à 40 kr. Esprit de Essbouquet, Heliotrope, Reseda, Violette za parfumiranje perila, robcev itd., v elegantnih miniaturnih flakonih s kovinskim zaporom à 40 kr. za komad. Glycerin-Crème, posebno uspešna pri razpokanih ustnih in praskah po roki, 1 flacon 30 kr. Kadilni papir, vžgan v sobi razširja prijeten duh, 1 zavitek 10 kr. Toaletno medeno-glicerinsko milo od Sarga, 1 kos 30 kr. Mandeljnovi otrobi, rahljeni mesto mila, store kožo nežno, fino in mehko, 1 zavitek 10 kr. — vse to prodaja in razpošilja

G. Piccoli,

lekarnar „pri angelji“ v Ljubljani na dunajski cesti.

Kreditno društvo kranjske hranilnice v Ljubljani

računi svojim družbenikom obresti od posojil na menjice

za 3 mesece 5 $\frac{1}{2}$ 0
za 6 mesecev 6 $\frac{1}{2}$ 0

Prošnje za pristop k društvu sprejemajo se v uradu kranjske hranilnice. (797—1)

RAZGLAS hranilnice in zastavljalnice ljubljanske.

Urad kranjske hranilnice bo zaradi sklepanja računov za II. semester 1882

od 1. do 15. januarja 1883.

in urad zastavljalnice

od 30. decembra 1882. do 15. januarja 1883.

zaprt.

Ravnateljstvo hranilnice in zastavljalnice

v Ljubljani, dne 11. decembra 1882.

(786—2)

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

1 steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.

(144—43)

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji **Jul. pl. Trnkoczyju** in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Priznано izvrstne,

na

tržaške razstavi s srebrno svetinjo

odlikovane

VOŠČENE SVEČE

iz garantirano pravega, nepokvarjenega čebelnega voska,

ponudijo

P. & R. SEEMANN

v Ljubljani. (636—11)

Potovalne trgovske pomočnike

vzprejme

(799)

Ivan Jax v Ljubljani.

Le prava

Popp-ova anatherin-ustna voda

ozdravi krvavljenje dlesna, utrdi razmajane zobe ter prežene vsak slab duh iz ust.

Prav prijetno se čutim dolžnega, da se najiskrenejše zahvalim gospodu c. kr. dvornemu zoonozdravniku dr. J. G. Popp-u, čegar po njem iznajdeno anatherin-ustno vodo sem upotrebljeval pri krvavljenju dlesna, omajanih zobeh ter pogostih reumatičnih zobobolih, in pa da sem preganjal duh po tobaku, za popolno ozdravljenje ne le občutljive, nego tudi ostudne bolezni ter mu prav rad izjavljam svojo pravično pohvalo. (778—1)

Dunaj.

Libert Helfert l. r.

fabrikant pohištva, Gumpendorf št. 535.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričič, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Böhmches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Črnomlju: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafju: P. Osaria, lekar.

Na prsih in pljučah bolehnim!

Gospodu **Jul. pl. Trnkoczyju**, lekarnarju v Ljubljani, na Glavnem Trgu.

Zamán vporabljal sem pri kašljih in pljučnih bolečinah razna sredstva, dokler nisem poskusil Vašega soka iz kranjskih planinskih zelišč a 56 kr., in z veseljem sem opazil zboljševanje. Blagovolite mi poslati še 3 sklenice.

(470—4)

Spoštovanjem Vaš udani
Josip Malešič v Sisku.

V novič bistveno znižane cene!

KAVA

izvrstne kakovosti po pravi engros-ceni, iz znane razpošiljalne trgovine

Robert Kap-herr, Hamburg.

v vrečkah po 4³/₄ kilo prave vsebine (ne brutto 5 kil za netto-težo) z všteto poštarino in zamo-tanjem po poštnem povzetju: Avst. vr.

Rio, močen	gld. 3.25
Domingo, okusen	" 3.60
Santos, jako močen, lep	" 3.75
Java, svetlozelen, droben, močen	" 4.10
Cuba, temnozelen, jako droben, močen	" 4.45
Java II., zlatorumen, jako droben, omle-	
den	4.20
Java I., zlatorumen, jako fin	" 4.60
Peri-Mocca, fin, zdaten	" 4.75
Ceylon, modrozelen, plemenit	" 5.30
Ceylon, Perl-, izredno fin	" 5.40
Menado, jako finega okusa	" 5.85
Mocca, pravi arab., lepodiseč	" 6.45
Priporoč. se zmes: Ceylon, Perl z Javo I. — Vse	
čiharne vrste kave so preresetane in izbrane, tedaj	
proste prahu in črnih zrn. — O reelnosti mojih	
posiljatev dobivam sleherni dan najpohvalnejša	
(732—5) priznanja.	

Neposredni kup — največja varčnost!

Pri vezilji.

Kupčija z volno in tapiserijskim blagom in predtiskarija v Ljubljani, židovske ulice hiš. št. 1,

Marije Drenik,

na tržaške razstavi odlikovana s

srebrno medalijo

priporoč. svojo bogato zalogo: vezilj (štikarij) pričetih in izdelanih, za vezanje predtiskano omizno in drugo platenino; volno, preje, svile, koralde; vsakovrstno blago in orodje za vezanje, pletenje, vezenje in šivanje; volnate rute, nogovice, modrice, trakove: zrezlano, usnjato in drugo galanterijsko blago.

Pogrebni trakovi s zlatimi in srebrnimi napisi, predtiskarije, kakor tudi vsako drugo čast. naročilo izvršuje se tako. (743—9)

Na najboljšem glasu

izmej vseh tovarniških izdelkov so

šivalni stroji vseh sistemov

M. Bollmann-a,

na Dunaji, I., Rothenthurmstrasse Nr. 33.

51 odlikovanj.

Najstarejša
firma te vrste.

Ustanovlj. 1861.

Singer-jevi, Greifer-jevi, Howe-jevi stroji, stroji na valjček in vsake vrste ročni stroji

po prvotnih fabriških cenah s 5letno garancijo tudi za

plačila v obrokih. (708—7)

NB. Pazi naj se točno na firmo, cenilnik gratis in franko.

Uže rabljeni stroji se zamenjajo ali pa popravijo.

Konfekcija

J. W. STRECKER-JA

v Ljubljani, Kongresni trg,

krojaški izdelki za civil in vojaštvo,

odlikovan za svoje izdelke na tržaške razstavi z zlato svetinjo.

priporoč. svojo veliko zalogo najmodernejšega domačega in inostranskega modnega blaga. Vsa v njegovo stroko spadajoča dela, moška ali ženska, izgotov. se umetno dovršeno po najnižjih cenah.

Posebno se priporoč. prečastitej duhovščini za izdelovanje talarjev, dolgih sukenj (paldo), kateri hojo ne ovirajo, in izvrši vse lepo, dobro in prav ceno.

Z odličnim spoštovanjem

J. W. Strecker.

(766—3)

Ustanovljeno l. 1847.

J. J. NAGLAS-ova tovarna za pohištvo

v Ljubljani,

Auerspergov trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvor),

sprejema kompletne oprave za bala, stanovanja in hotele od najbolj pri-proste do najfinejše izpeljave po najnižjih fabriških cenah z garancijo.

Ilustrovani cenilniki gratis.

(642—24)

Odlikovano

s sreberno priznansko medalijo na obrtni razstavi v Hebu 1881.

Odlikovan s pri-znansko medalijo.

Odlikovan z diplomom v Gradci 1881.

Odlikovan s pri-znansko medalijo.

Dunaj 1880.

Bittnerjev

koniferni sprit

Tešin 1880.

je naraven, neponarejen destilacijski produkt iz smereke, oživljajoče in desinficirajoče sredstvo za otroške in bolniške sobe, sobe za porodnice, sredstvo protiinfektirajočim boleznim: diphteritidi, škrlatici, osepnicam, kozam, typhusu, malariji itd. balzamično ozdravljajoče sredstvo pri boleznih di-halnih organov,

živce krepilno in bolečine zmanjševalno sredstvo pri slabosti, mi-greni, reumatizmu, zobnih bolečinah itd.

ustna voda za oživljanje in čiščenje ust in zob, kakor tudi za odpravo slabega duha iz njih.

Jedino pravi Bittnerjev „koniferni sprit“ se dobi pri

Jul. Bittnerji,

lekarnarji v Rihnovu (Reichenau), Dol. Avstr.,

in v doli naznanjenih zalogah. Cena steklenici „konifernega sprita“ je 80 kr., 6 steklenicam 4³/₄ gld., patent. razprševalnemu aparatu gld. 1.80.

Zaloga v Ljubljani: **J. pl. Trnkoczy, lekar.**

Le pravo z varstveno znamko. Patentirani razprševalni aparat ima firmo: Bittner, Reichenau, N.-Oe. ulito. (677—2)

(729-8)

(676—6)

Glavne zaloge: V Ljubljani: Peter Lassnik, spec. trg.; v Reki: Nik. Pavačić, drog.; v Gorici: G. Christofoletti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptuiju: J. Kasimir, V. Sellinschegg; v Celju: J. Kupferschmidt, kakarnar.

Lozi dobivajo se v Ljubljani pri slavnej kranjskejš eskomptnej banki, pri
J. C. Luckmannu, Edv. Mahru in Jan. Ev. Bučarjevih naslednikih.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.